

Respons

Armenia: Bostedsregistrering som vilkår for å få pass

- Er bostedsregistrering et vilkår for å få pass i Armenia?
- Er bostedsregistrering i Armenia et vilkår for å få pass ved en armensk ambassade?

Det sentrale ID-dokumentet

Passet har vært og er fremdeles det sentrale ID-dokumentet for armenske statsborgere, både i og utenfor Armenia. Alle over 16 år, uavhengig av bosted, har vært forpliktet til å ha pass. Men 1. juni 2012 startet man innføringen av egne, elektroniske ID-kort, til bruk innenlands. Samtidig startet man innføringen av biometriske pass til bruk ved utenlandsreiser¹ (Wikipedia 2013).

Hvor kan man søke om pass?

I Armenia er det den lokale passenheten i politiet som utsteder pass. Den enkelte skal søke på det stedet der vedkommende er permanent eller midlertidig bostedsregistrert, eller rent faktisk bor. I utlandet kan det søkes om pass ved armenske konsulater/ambassader (Caritas International 2010).

En armensk borger som oppholder seg eller er bosatt i utlandet, kan få pass ved den nærmeste armenske ambassade. Søknad om pass innleveres på ambassaden, og passet hentes på ambassaden, men selve passutstedelsen foregår i Armenia (vestlig ambassade, e-post september 2009).

Bostedsregistrering

Alle armenere bosatt i Armenia skal ha en registrert bostedsadresse. I noen tilfeller vil folk bare være bostedsregistrert med vage adresseopplysninger, som på et distrikt eller en gate (vestlig ambassade, e-post september 2009).

¹ Se mer om innføring av egne ID-kort og biometriske pass i Landinfo 2012b.

Opplysninger om bosted i passet

Dersom et ikke biometrisk pass er utstedt til en person som bor i utlandet, vil det ikke inneholde opplysninger om bosted, med mindre passinnehaver har bedt om det. Ikkebiometriske pass utstedt til armenere i Armenia har opplysninger på side fem om registrert adresse (vestlig ambassade, e-post september 2009).

I biometriske pass er det ikke opplysninger om bostedsregistrering, uansett om innehaveren er registrert som bosatt i Armenia eller i utlandet (armensk ambassade, e-post juni 2014).

Statsborgerskap, pass, rettigheter og plikter

Retten til armensk pass henger sammen med armensk statsborgerskap. Det er bare armenske statsborgere som kan få armensk pass. Reglene for å erverve armensk statsborgerskap må sies å være liberale, særlig for etniske armenere.² Armenia synes å ville legge til rette for at etniske armenere verden rundt skal bli armenske statsborgere, og gjerne flytte til Armenia. En endring i statsborgerskapsloven (1995) i 2007 gjorde at Armenia nå anerkjenner dobbelt statsborgerskap. Innføringen skulle gjøre det lettere for etniske armenere som ønsker det å bli armenske statsborgere, og dermed få retten til et armensk pass. Personer med dobbelt statsborgerskap, hvorav det ene er armensk, innehar praktisk talt alle rettigheter og plikter som enhver armensk statsborger har. Det gjelder for eksempel retten til å stemme ved valg. Imidlertid er det et krav for å kunne stemme at vedkommende må være registrert som bosatt i Armenia. Det er bare personer som er bostedsregistrert i Armenia som kommer på valglistene (listene over de som har stemmerett) (Back to Armenia u.å.). Armenske statsborgere, enten de har enkelt eller dobbelt statsborgerskap, som er bostedsregistrert i Armenia, har altså visse goder som de som ikke er registrert der, ikke har.

Bostedsregistrering i Armenia som vilkår for å få pass

Enkelte kilder skriver at manglende bostedsregistrering i Armenia kan føre til at man kan bli nektet pass. For eksempel skriver Caritas (2010, s. 13) i en rapport beregnet på armenere som vurderer eller har til hensikt å reise tilbake til Armenia etter et lengre opphold i et annet land:

All RA citizens should have registration. Returnees should take into account that the issuing or replacing passport can be denied, if the applicant has no registration.

Baghdasaryan (2007, s. 5)³ er inne på det samme:

*An Armenian citizen (X) was denied a passport because of lack of registration certificate. The problem is that the citizen X has no place of residence (the vagabond) and actually no registration certificate.*⁴

Både en armensk ambassade (e-post april 2014) og en armensk menneskerettighetsorganisasjon i Jerevan (e-post april 2014) er tydelige på at reglene er ulike med hensyn til kravet om bostedsregistrering i Armenia. En armensk statsborger som bor i Armenia, skal

² Se Landinfo 2012a om erverv av armensk statsborgerskap.

³ Forfatteren er student ved American University of Armenia i Jerevan.

⁴ Det framgår av sammenhengen at forfatteren i sin rapport skriver om forholdene i selve Armenia, og ikke situasjonen for armenske statsborgere som er fast bosatt i utlandet.

Respons Armenia: Bostedsregistrering som vilkår for å få pass

være bostedsregistrert i Armenia for å få utstedt et pass i Armenia. En armensk statsborger som bor i utlandet og ikke (lenger) er bostedsregistrert i Armenia, vil likevel kunne få utstedt et pass ved ambassaden. Betingelsen er at vedkommende legger fram en bostedsregistrering for stedet i utlandet der han/hun faktisk bor.

En armensk ambassade (e-post april 2014) mener at utsagnet fra Caritas (2010) er gyldig bare for de som skal søke om pass i hjemlandet. Dersom en person i utlandet ikke har pass, kan han/hun få utstedt et midlertidig reisedokument (laissez-passer) fra en ambassade for å kunne komme seg hjem og søke om pass der.

En menneskerettighetsorganisasjon i Jerevan (e-post april 2014) opplyser at en person hadde henvendt seg til dem. Han var blitt nektet utstedelse av pass ved en armensk ambassade i utlandet fordi han ikke var bostedsregistrert i Armenia. Organisasjonen tok opp saken med lokale myndigheter, og mannen fikk utstedt pass.

Reglene under den forrige passloven

Den forrige passloven var gyldig i perioden 1998-2012.⁵ En armensk ambassade (e-post april 2014) opplyser at reglene var de samme den gang som i dag. En person som bor utenlands uten bostedsregistrering i Armenia, kunne få pass ved å henvende seg til en armensk ambassade. Det var et vilkår at vedkommende hadde gyldig bostedsregistrering i utlandet (oppholdstillatelse). Ambassaden henviser til dekret nr. 821 fra regjeringen i Armenia, datert 25. desember 1998.

En menneskerettighetsorganisasjon i Jerevan (e-post april 2014) opplyser at det ikke var noe vilkår i dekret nr. 821 fra 1998 om at man måtte ha bostedsregistrering i Armenia for å få et pass ved en armensk ambassade.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Back to Armenia (u.å.). *Can RA dual citizens take part in the elections?* Jerevan: Back to Armenia. Tilgjengelig fra <http://backtoarmenia.com/?hcat=4&scat=434&l=eng> [lastet ned 29. april 2014]

⁵ Den nye passloven (2011) trådte i kraft 1. juni 2012.

- Baghdasaryan, R. (2007). *Applying for Republic of Armenian Passport*. Jerevan: American University of Armenia. Tilgjengelig fra <http://law.aua.am/files/2012/02/Applying-for-RA-Passport.pdf> [lastet ned 29. april 2014]
- Caritas International (2010, januar). *Country Sheet Armenia*. Brussel: Caritas International. Tilgjengelig fra http://www.reintegrationcaritas.be/fileadmin/user_upload/Fichiers/CS/Armenia/CS_ARMENIA_UPD_ATE_JANUARI_2010_ENGLISH_VERSION_.pdf [lastet ned 29. april 2014]
- Landinfo (2012a, 5. juni). *Armenia: Statsborgerskap*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/2085/1/2085_1.pdf [lastet ned 29. april 2014]
- Landinfo (2012b, 6. september). *Armenia: Reise-, ID- og sivilstatusdokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/2157/1/2157_1.pdf [lastet ned 29. april 2014]
- [Passloven] (2011, 30. november). *Hayastani Hanrapetut'yan K'aghak'ats'u Andznagri Masin [Pass for borgere av Republikken Armenia]*. Tilgjengelig fra <http://www.arlis.am/documentview.aspx?docID=73080> [lastet ned 29. april 2014]
- Wikipedia. *Armenian passport* (sist endret 19. desember 2013.) Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_passport [lastet ned 12. mai 2014]

Muntlige kilder

- Menneskerettighetsorganisasjon i Jerevan. E-post 22. og 23. april 2014.
- Armensk ambassade. E-post 9., 14. og 22. april og 10. juni 2014.
- Vestlig ambassade. E-post september 2009.

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.